

1. Бухгалтерський управлінський облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. / [Ф.Ф. Бутинець, Т.В., Давидюк, З.Ф. Канурна, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська]; за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – [3-тє вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП “Ру-та”, 2005. – 480 с.
2. Гаценко О. П. Управлінський облік: навч. посіб. для дист. навч. / О. П. Гаценко; за наук. ред. Ю. В. Ніколенка. – К.: Університет “Україна”, 2008. – 359 с.
3. Крушельницька О.В. Управління витратами: навч. посібник/ О.В. Крушельницька. – Житомир, ЖДТУ, 2005. – 196 с.
4. Керимов В.Е. Управленческий учет: учебник / В.Е. Керимов. – М.: Издательско-книготорговый центр “Маркетинг”. – 2001. – 268 с.
5. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік: навч. посіб. / – О.В. Лишиленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 253 с.
6. Майданевич Ю.П. Аналіз методів обліку витрат і методів калькулювання: перспективи застосування на підприємствах молочної промисловості/ Ю.П.Майданевич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Articles/Kultnar/knp93/knp93_104-109.pdf
7. Палий В.Ф. Организация управленческого учета / В.Ф.Палий. – М.: Буратор Пресс, 2003.- 224 с.

*Пукецу І.Ю., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Романів С.Р.*

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА МІСЦЕ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В даний час в Україні необхідною умовою ефективності інвестиційної діяльності є відродження фінансово-кредитного та інвестиційного ринків. Економічного підсилення та активізації інвестиційної діяльності можна досягти тільки зі створенням ринку капіталів. Це завдання багатопланове й містить як коротко-, так і довгостроковий аспекти, пов’язані з вирішенням проблеми розвитку ринку акціонерних капіталів і державних цінних паперів. Слід зазначити, що нинішній механізм інвестиційної діяльності поки -що неповний і не має методологічної основи, адже невідпрацьований фінансовий механізм інвестиційного процесу відтворення капіталу, механізм формування ресурсів і джерел інвестування на підприємстві, формування ринку цінних паперів.

Однак особливої уваги розвиток інвестиційної діяльності потребує в період переходу до ринкових відносин, коли економіка у зв’язку з перепрофілюванням більшості підприємств вимагає великих інвестицій. Знач-

ний попит на інвестиції спричинюють також приватизаційні процеси. В умовах економічної кризи, яку переживає Україна, внутрішні інвестиційні можливості значно зменшились, що пов'язано насамперед зі зменшенням інвестиційних можливостей бюджету. Покладаються надії на надходження зовнішніх інвестицій, але цей процес поки що гальмується складною податковою системою, великою часткою державного майна, повільними кроками приватизації, нестабільністю політичної системи та кримінальною ситуацією, що склалась у країні.

Розглянемо більш детально зміст трактування «інвестиційна діяльність».

Інвестиційна діяльність – це придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою еквівалентів грошових коштів. Отже, ця діяльність пов'язана з ефективним вкладенням залученого капіталу. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиційна діяльність являє собою сукупність практичних дій юридичних осіб, держави та громадян щодо реалізації інвестицій[1].

Інвестиційна діяльність здійснюється на таких етапах:

- формування нагромаджень
- вкладення ресурсів (інвестування)
- одержання прибутку.

Отримання достатнього прибутку та приросту капіталу є цільовою установкою інвесторів. Згідно з метою інвестиційної діяльності, підприємство у ринкових умовах вирішує три типи інвестиційних завдань:

1. вибір інвестиційних проектів та розміщення капіталів згідно з обраними проектами;
2. оптимізація або безперервне коригування капітальної структури фірми шляхом залучення джерел зовнішнього фінансування (емісія цінних паперів, кредити банків);
3. формування нагромаджень і розподіл дивідендів, оптимізація пропорцій між інвестиціями та дивідендами [3, С.14].

В основі інвестиційної діяльності лежать перетворення інвестицій, що постійно повторюються: приріст нагромаджень → витрати → приріст капітального майна → прибуток → інвестиції (нагромадження).

Розрізняють наступні етапи руху інвестицій або інвестиційного процесу:

1. реалізація інвестиційного попиту (нагромадження), тобто процесу створення виробничих потужностей;
2. процес виробництва продукції (інвестиційних або споживчих товарів, робіт, послуг);
3. реалізація продукції, одержання прибутку;
4. розподіл прибутку, формування інвестиційного попиту.

Сукупність вказаних стадій руху інвестицій представляє собою їх кругообіг. Інвестиційна діяльність відбувається як у сфері виробництва, так і у сфері обігу (обміну). У сфері виробництва інвестиційна діяльність являє собою створення нових інвестиційних товарів, що мають матеріально-речову форму. Зазначена інвестиційна діяльність входить до складу кругообігу інвестицій конкретного підприємства тільки за умови її здійснення для власних виробничих цілей. Якщо ж нові інвестиційні товари виробляються для інших економічних суб'єктів, то це різновид основної діяльності підприємства.

Для визначення суті і сфери інвестиційної діяльності підприємства необхідно визначити її межі серед інших видів діяльності з врахуванням відповідних фаз реалізації конкретних інвестиційних проектів і напрямів (об'єктів) інвестицій. Для започаткування бізнесу повинні бути сформовані певні фінансові джерела (стартовий капітал), які вкладають з метою створення матеріально-технічної бази. На основі створеного потенціалу здійснюється операційна діяльність, у результаті якої власник одержує прибуток. Цей прибуток він може вилучити у вигляді дивідендів, відсотків, або повторно спрямувати на розвиток, розширення бізнесу. В останньому випадку здійснюється процес реінвестування, коли одержаний прибуток спрямовується на формування власних фінансових ресурсів, які є джерелом для подальшого здійснення інвестицій. Цей процес постійно повторюється, може мати циклічний характер, відображає створення нової вартості від бізнесу.

Незважаючи на відмінності між окремими елементами господарського процесу, його напрями і фази тісно пов'язані між собою. Цей зв'язок вбачається в цілях і мотивації усіх видів діяльності, які коротко можна виразити як вкладення ресурсів для одержання очікуваної економічної вигоди. Отже, основне визначення поняття інвестицій (як здійснення вкладень з метою одержання вигод) можна розповсюдити на весь господарський цикл, на весь бізнес, який охоплює, крім інвестування, ще й виробничу (операційну) діяльність.

У подальшому важливо визначити суть і сферу інвестиційної діяльності, що стосується окремих суб'єктів господарювання. Так, Бланк І. під інвестиційною діяльністю розуміє «... процес обґрунтування і реалізації найбільш ефективних форм вкладення капіталу, спрямований на розширення економічного потенціалу підприємства»[2, С. 290]. Пересада А.А. ототожнює дане поняття з терміном "інвестиційний процес", виділяючи такі його основні стадії як мотивацію та прогнозування інвестиційної діяльності, обґрунтування доцільності, планування, страхування інвестицій, державне регулювання і фінансування, проектування, забезпечення матеріально-технічними ресурсами, освоєння інвестицій, передача об'єкта в експлуатацію [3, С.13].

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку "Звіт про рух грошових коштів" (П(С)БО 4) інвестиційна діяльність визначається як придбання та реалізація тих необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів. У свою чергу, даний стандарт визначає еквіваленти грошових коштів як короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості [4]. Як бачимо, в самих визначеннях виникає суперечність. Перше визначення не включає короткострокові вкладення до інвестиційної діяльності. Водночас у другому визначенні дані вкладення зараховані до фінансових інвестицій. Як відзначалося вище, строки, на які вкладає кошти інвестор, не повинні бути критерієм при розмежуванні сфери інвестиційної та операційної діяльності.

Загальноприйняті принципи обліку США (GAAP) включають до інвестиційної діяльності цілу систему різнобічних операцій, зокрема, одержання і видачу кредитів; придбання і продаж боргових і дебітових фінансових інструментів; придбання і продаж нерухомості, основних засобів, устаткування та інших активів, що не належать до оборотних засобів. Аналогічні складові входять до інвестиційної діяльності згідно з національними стандартами обліку.

Отже, не можна погодитися з трактуваннями, за якими інвестиційна діяльність – це дії інвесторів, спрямовані на здійснення (реалізацію) інвестицій. Це лише один бік загального процесу. Іншим є вилучення інвестицій, тобто вихід з інвестиційних проектів, списання, продаж об'єктів інвестування. Під інвестиційною діяльністю, на наш погляд, слід розуміти дії, пов'язані з придбанням і реалізацією необоротних активів у процесі управління інвестиційним портфелем підприємства.

В окремих визначеннях інвестиційна діяльність ототожнюється лише з грошовими вкладеннями. Звичайно інвестиційні вкладення переважно здійснюються у грошовій формі, через придбання акцій, та інших цінних паперів, внесків до статутного капіталу підприємств, реінвестування прибутку, надання кредитів та інших позичкових коштів, але інвестиції також можуть здійснюватися в матеріальній чи нематеріальній формах.

При визначенні сутності інвестиційної діяльності необхідно встановити її межі, відмежувавши від поточної виробничо-комерційної (операційної) чи фінансової діяльності уже діючого підприємства. Цього вимагає, насамперед, особлива система фінансування інвестиційної діяльності. Якщо затрати на здійснення операційної діяльності покриваються за рахунок валових доходів підприємства, тобто виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), інших операційних та позареалізаційних доходів, джерелом для покриття інвестиційних затрат можуть бути інвестиційні ресурси. До них належать спеціально виділені бюджетні кошти, внеси засновників,

інвесторів, чистий прибуток підприємства, що реінвестується і діяльність, а також позичковий і залучений капітал, наданий позикодавцям на зворотній основі. Валові доходи, за винятком валових витрат від поточної діяльності, відповідно до законодавства більшості країн підлягають оподаткуванню. У той час одержані інвестиційні ресурси не повинні оподатковуватися і в повній сумі спрямовуються на фінансування відповідних затрат.

Список використаної літератури:

1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www/ligazakon.ua](http://www.ligazakon.ua).
2. Бланк, И.А. Инвестиционный менеджмент. [Текст] / И.А.Бланк– К.: МП «ИТЕМ» ЛТД, 1995. – 448 с.
3. Пересада, А.А. Инвестиционный процес в Україні. [Текст] /А.А.Пересада – К.: Лібра, 1998. – 392 с.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999р. №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www/ligazakon.ua](http://www.ligazakon.ua).

*Рибаченко Ж.О., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., професор Мех Я.В.*

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ДЛЯ РЕВІЗІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЛІСГОСПУ ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Економічний розвиток підприємства залежить від ефективності функціонування сфер його діяльності. Важливе значення приділяється основним засобам як головному елементу матеріально-технічної бази підприємства. Від їх кількості, правильного формування і раціональної структури в значній мірі залежать темпи росту виробництва продукції і доходу підприємства. Ефективність ревізії основних засобів залежить від організації своєчасного одержання надійних і досить повних інформаційних ресурсів. У цьому зв'язку зростає роль та значення обліку як однієї з найважливіших функцій управління, і інформаційного ресурсу для контролю.

Слід зазначити, що вимоги облікового стандарту “Основні засоби” не поширюється на основні засоби, що утримуються з метою продажу. Питання обліку продажу основних засобів регулюється окремим положенням “Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність”, який принципово змінив підходи до обліку основних засобів, і передбачає виділення в окрему класифікаційну групу тих непоточних активів, залишкову вартість яких буде відшкодовано шляхом продажу, а не подальшої